

KESKKONNAAMET

Kivisalu Capital OÜ
kivisalucapital@gmail.com

Teie 20.12.2022

Meie 12.01.2023 nr 6-3/22/7457-16

**Kivisalu Capital OÜ Veelikse sigala
keskkonnamõju hindamise programmi
nõuetele vastavaks tunnistamine**

Olete esitanud 20.12.2022 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 20.12.2022 nr 6-3/22/7457-15 all) Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud KeHJS) § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks Kivisalu Capital OÜ Veelikse sigala keskkonnamõju hindamise (edaspidi nimetatud KMH) programmi koos lisadega.

I. ASJAOLUD

Taotleja, Kivisalu Capital OÜ (registrikood 11287855, edaspidi arendaja) esitas 17.12.2021 Keskkonnaametile taotluse keskkonnakompleksloa KKL/319482 muutmiseks Viljandimaal Mulgi vallas Veelikse külas Alliku sigala maaüksusel (kinnistu registriosa nr 3858439, katastritunnus 10501:004:0087) seafarmi arendamiseks. Keskkonnaamet võttis 13.04.2022 kirjaga nr DM-118193-2 kompleksloa taotluse menetlusse ja algatas KMH. Keskkonnaamet teavitas KMH algatamisest Ametlikes Teadannetes 18.04.2022 ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi 19.04.2022 kirjaga nr 6-3/22/7457.

Arendaja poolt kavandatava tegevuse eesmärgiks on sigade intensiivkasvatuse jätkamine, liha tootmine ning Veelikse sigalas tootmismahu suurendamine (kuni 7164 loomakohani) ja loomakasvatuse efektiivsemaks muutmine olemasolevas asukohas. Võrreldes kehtiva olukorraga (4115 loomakohta) laiendatakse tegevust nii loomade arvu näol, kui ka rajatakse juurde lautasid ja sõnnikuhoidlaid.

KMH algatati tuginedes KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 1 p-le 27 ja p 35, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2 ja 3, tööstusheite seaduse § 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 16 „Keskkonnaameti veeosakonna põhimäärus“ punktiga 2.2.2 ja Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirjale nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“.

Ekspert esitas 21.09.2022 e-kirjaga KMH programmi eelnõu seisukohtade küsimiseks. Keskkonnaamet edastas 29.09.2022 kirjaga nr 6-3/22/7457-4 programmi Mulgi Vallavalitsusele, Rahandusministeeriumile, Põllumajandus- ja Toiduametile, Transpordiametile ja Terviseametile, kui asjaomastele asutustele seisukoha esitamiseks, kontrollides eelnevalt KMH programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele. Keskkonnaamet oma esialgsel programmi ülevaatusel tuvastas mõningaid

puudusi/ettepanekuid, kuid otsustas menetlusaja kokkhoiu mõttes oma ettepanekud esitada koos asutuste poolt laekunud seisukohtadega ja ei nõudnud programmi parandamist/täiendamist enne seisukohtade küsimist.

Asjaomased asutused esitasid Keskkonnaametile lähtudes oma pädevusvaldkonnast seisukoha KMH programmi kohta – Põllumajandus- ja Toiduamet, Terviseamet ja Rahandusministeerium. Mulgi Vallavalitsus ja Transpordiamet kirjale ei vastanud, kuid Keskkonnaamet kontrollis, kas kirjad jõudsid ametitesse ja mittevastamine on nende otsus, mitte tehniline probleem. Seisukoha küsimise kiri on Mulgi valla dokumendiregistris registreeritud 29.09.2022 nr 6-3/1322 all. Transpordiameti dokumendiregistris on kiri registreeritud 29.09.2022 nr 8-5/22/22028-1 all.

Keskkonnaamet edastas 08.11.2022 kirjaga nr 6-3/22/7457-8 asjaomaste asutuste seisukohad koos omapoolse seisukohaga KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta arendajale ning KMH hindajale Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ).

Ekspert esitas 14.11.2022 Keskkonnaametile Veelikse sigala keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise programmi asjaomaste asutuste ettepanekutega täiendatud eelnõu KeHJS § 16 kohaseks avalikustamiseks.

Keskkonnaamet teavitas KMH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ametlikus väljaandes „Ametlikud Teadaanded“ (17.11.2022), ajalehes „Sakala“ (19.11.2022) ning paigaldas teated Abja Kultuurimaja teatetahvlile, Veelikse bussipeatuse ootepaviljoni seinale ja Abja-Paluoja Coop kaupluse sissepääsu juures oleva teatetahvlile (17.11.2022, olemas fotod). Teade avaldati Mulgi valla kodulehel (23.11.2022) ning saadeti 17.11.2022 kirjaga nr 6-3/22/7457-11 KeHJS § 16 lg-s 3 nimetatud isikutele (54 e-kirjaga ja 3 tavapostiga). Teated on olemas KMH otsustaja dokumendiregistris.

KMH programmiga oli võimalik tutvuda avalikul väljapanekul 25.11.2022 – 09.12.2022 (väljapanek kokku 14 päeva). KMH programmiga oli võimalik tutvuda Keskkonnaameti kodulehel. KMH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi sai esitada Keskkonnaametile kirjalikult kuni 09.12.2022.

Avaliku väljapanekul esitas seisukohti ja ettepanekuid Kääru talu omanik (28.11.2022) ning Pauna ja Kalba talu omanikud ühise kirjaga (28.11.2022). Keskkonnaamet edastas kirjade laekumise järel koheselt kirjad e-postiga arendajale ja eksperdile.

Avalik arutelu toimus 14.12.2022 kell 17.00 Abja Kultuurimaja väikeses saalis (Pärnu mnt. 28, Abja-Paluoja) ja samal ajal ülekandena veebikeskkonnas MS Teams.

Avalikul arutelul osales kokku 10 inimest. KMH programmi avalikul arutelul tutvustati KMH töögrupi liikme Kerli Leetsaare poolt kavandatavat tegevust ja KMH programmi. Avalikul arutelul suuliselt esitatud küsimustele vastati kohapeal suuliselt. Olulisi ettepanekuid programmi täiendamiseks ei esitatud. Avaliku arutelu protokoll koos arutelul esitatud slaididega on esitatud KMH programmi lisas 5.

Arendaja esitas 20.12.2022 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 20.12.2022 nr 6-3/22/7457-15 all) KMH aruande nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 kohaselt otsustaja kontrollib 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates KMH programmi vastavust nõuetele. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, tööstusheite seaduse (THS) § 27 järgi on keskkonnakompleksloa andja Keskkonnaamet. Seega, KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub Keskkonnaameti pädevusse.

II. KAALUTLUSED

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt arendaja esitab pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Arendaja esitas 20.12.2022 e-kirjaga digitaallkirjastatult Keskkonnaametile kõik nõutud dokumendid. Samuti paluti Keskkonnaametil edastada arendaja ja eksperdipoolsed vastused ettepanekuid edastanud kodanikele. Keskkonnaamet edastas vastused rahvastikuregistris olevatele e-posti aadressidele 27.12.2022.

Keskkonnaamet peab KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 alusel tuginedes KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS § 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse KMH-ks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

2.1. KMH programmi vastavus KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele

KMH programmi sisu määrab KeHJS § 13. KMH programmis on nimetatud kavandatava tegevuse eesmärk ja selle asukoht (KMH programmi ptk 2 ja 3), kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus (ptk 4) ning eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 3). Esitatud on kavandatava tegevuse seos strateegilise planeerimisdokumentidega (ptk 5) ning teave kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta (ptk 5, 6 ja 7). Programmis on antud KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus (sh teave vajalike uuringute kohta, ptk 7), kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (ptk 8), andmed arendaja, juhteksperdi, eksperdirühma koosseisu kohta (sh nimetades milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama, ptk 9) ning asjaomaste asutuste loetelu koos menetlusse kaasamise põhjendustega ning puudutatud isikute loetelu, keda peaks menetlusse kaasama (ptk 9).

Asjaomastest asutustest ei teinud keegi olulisi sisulisi ettepanekuid, mis oleks nõudnud programmi sisulist täiendamist. Väiksemaid täiendusi nende alusel tehti ning mitteametlikult on esitatud asjakohased põhjendused.

Lähtudes eelnevast on KMH programm koostatud vastavalt KeHJS § 13 sätestatud nõuetele. Asjaomastel asutustel ei olnud ettepanekuid ega märkusi KMH programmi vastavuse osas KeHJS §-le 13.

2.2. KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

Keskkonnaameti hinnangul on KMH programm asjakohane ja piisav kavandatava tegevuse KMH-ks, mis loob eeldused taotletava keskkonnakompleksloa andmise üle otsustamiseks. Hindamise käigus selgitatakse eesmärgi täitmiseks vajalikud asjaolud ja mõjud.

KMH programmi ptk 9 kohaselt on KMH juhteksperdik Toomas Pallo (KMH litsents nr KMH0090, kehtib kuni 16.10.2027) ELLE OÜ-st (registrikood 10705517) (hinnatavad teemad - pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus). Lisaks KMH juhteksperdile kuuluvad KMH eksperdirühma Kaido Soosaar (maavara, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, mets, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus), Kerli Leetsaar (inimese tervis, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase,

õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand, geoloogia, maavara, vee-elustik. Alternatiivide võrdlus), Birgit Kena (pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand. Alternatiivide võrdlus), Liisi Nõgu (GIS, kaartide koostamine). KMH juhteksperdil on kehtiv KMH litsents. KMH programmis on nimetatud ja selgitatud, milliseid valdkondi ning millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama ja milline on tal selleks vajalik pädevus. Arvestades KMH juhteksperdi pädevust ja eksperdirühma koosseisu, on Keskkonnaameti hinnangul eksperdirühm pädev ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

Asjaomased asutused ei esitanud olulisi ettepanekuid ning märkusi KMH programmi sisu asjakohasuse ja piisavuse kohta. Kirjades esitatud täpsustavate küsimuste ja märkustega on arvestatud. Põllumajandus- ja Toiduamet esitas ettepaneku, et kaasataks maaparandusalal teguseva ettevõtja registreeringuga (MATER) ekspert. Arendaja ja ekspert vastasid, et vastava kvalifikatsiooniga ekspert on asjakohane kaasata projekteerimisse ja KMH protsessis jälgitakse ja hinnatakse mõju maaparandussüsteemidele. KMH programmi parandamisel ja täiendamisel on arvestatud esitatud seisukohtadega ning KMH programmi on vastavalt nendele täiendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud paranduste ja muudatustega. Lähtudes eelnevast KMH programm vastab KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele

2.3. KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ kohaselt peab enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist otsustaja küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg-st 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

Asjaomastest asutustest ei teinud keegi olulisi sisulisi ettepanekuid, mis oleks nõudnud programmi olulist sisulist täiendamist. Väiksemate ettepanekutega on arvestatud ja programmi täiendatud ja ettepanekute mitteametlikul arvestamisel on esitatud asjakohased põhjendused.

KeHJS § 16 lg-te 1 ja 5 kohaselt tuleb korraldada KMH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu, mille käigus on igaühel õigus tutvuda KMH programmi ning muude asjakohaste dokumentidega, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

Naabruskonna elanike ettepanekud olid sarnased. Nimelt tehti ettepanek ehitada kinnine sõnnikuhoidla. Ekspert ja arendaja vastasid ettepanekutele, et ettevõttele kehtivad üle-euroopalised parima võimaliku tehnika (PVT) nõuded ning sõnnikuhoidla peab olema kaetud. Katmise variante on erinevaid. Aruandes lubatakse analüüsida kindlasti ka olukorda, kus hoidlad on kaetud statsionaarse kattega.

Avalikul arutelul esitatud ettepanekutele vastati kohapeal ja programmi täiendamiseks ettepanekuid ei esitatud.

Kõikidele esitatud kirjalikele seisukohtadele on kirjalikult vastatud ning vastuseid põhjendatud. Avalikul arutelul esitatud küsimustele vastati kohapeal. KMH programmi on laekunud seisukohtade alusel täiendatud ja esitatud küsimustele on vastatud. Peale eksperdipoolsete vastuste saatmist ei ole osapooled Keskkonnaametit teavitanud, et nad ei ole saanud vastustega nõus.

Keskkonnaamet on analüüsinud esitatud ettepanekutega arvestamist või arvestamata jätmist, esitatud vastuseid põhjendustega ning KMH programmi on ettepanekute alusel parandatud ja

täiendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega.

2.4. KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ning KMH-ks peab koostama uue programmi. Juhime tähelepanu, et enne avalikku väljapanekut tuleb otsustajal selgitada aruande vastavust kehtestatud nõuetele (maksimaalselt 21 päeva jooksul) ja saada asjaomastelt asutustelt seisukohad (30 päeva) ning arvestada nendega või selgitada arvestamata jätmist (21 päeva ja eksperdi vastuste aeg).

Lähtudes eelnevast, tuleb arendajal esitada KMH aruanne Keskkonnaametile avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates (jaanuar 2024). Vastasel juhul kaotab KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 9, § 18 lg-tele 2-4 ja 8, THS § 27, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ p-dele 2.4.1 ja 3.5 ja Keskkonnaameti peadirektori 10.01.2023 käskkirja nr 1-1/23/2 „Teabehalduse korra kinnitamine“ p-le 3 ja lisa 14 „Allkirjaõigused“ Keskkonnakasutuse p-le 28 ning arvestades käesolevas otsuses toodud asjaolusid:

- 1. Keskkonnaamet tunnistab Kivisalu Capital OÜ Veelikse sigala keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks.**
- 2. Esitada Kivisalu Capital OÜ Veelikse sigala KMH aruanne Keskkonnaametile avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.**

Kivisalu Capital OÜ Veelikse sigala KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes „Ametlikud Teadaanded“ ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: elle@environment.ee

Ivo Ojamäe 505 7438
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee